

KESKKONNAAMET

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 06.06.2025

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 05.06.2100

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 12

Teabevaldaja: Keskkonnaamet

Katarina Karpina
katerinp@hotmail.com

Teie 24.05.2025

Meie 06.06.2025 nr 13-2/25/10605-2

Registrikandest nr 50001082252

Austatud Katarina Karpina

Saatsite 24.05.2025 Keskkonnaametile kirja küsimustega metsaressursi arvestuse riikliku registri (metsaregister) registrikande nr 50001082252 kohta ning esitasite ettepaneku nimetatud registrikande alusel metsa mitte raiuda¹. Registrikanne nr 50001082252 on kinnitatud 27.11.2024 riigimetsa kvartali LB074 eraldisel 14 asukohaga Sakussaare küla, Haljala vald, Lääne-Viru maakond (Loobu metskond 7 maaüksus, katastritunnus 88701:002:0301) lageraie teostamiseks. Alljärgnevalt vastame Teie poolt esitatud küsimustele.

1. Kellele ja millises vormis on võimalik teha ettepanek võtta antud metsaala kaitse alla, arvestades riiklikku 30% eesmärki?

Vastavalt looduskaitseseaduse (LKS) § 8-le on igaühel õigus esitada kaitse alla võtmise algatajale ettepanek loodusobjekti kaitse alla võtmiseks. Ettepanek peab sisaldama § 8 lg-s 2 välja toodud punkte. Kaitseala välispiiri muutmine käib läbi Vabariigi Valitsuse määruse. Lahemaa rahvusparki välispiiri muudeti viimati 2015. aasta määrusega ja hetkel selle muutmine plaanis ei ole. 05.06.2025 seisuga ei ole Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel registrikandega nr 50001082252 raiesse kavandatud alal registreeritud kaitsealuseid looma- ja taimeliike. Lisaks on antud eraldise ümbruses teostatud raietöid ja see on suhteliselt eraldatud ümbritsevast metsamassiivist. Võttes arvesse eeltoodut, ei ole hetkel näha, et riigimetsa kvartali LB074 eraldis 14 oleks potentsiaalse looduskaitseväärtusega metsaala.

2. Millised võimalused on kogukonnaala/kogukonna metsa loomiseks, kui üldplaneering (antud juhul Haljala üldplaneering) on juba kinnitatud? Kellele täpsemalt teha ettepanek muutmaks põhimõtet, et uusi kogukonnametsasid saab luua vaid üldplaneeringut muutes, lihtsustatud protsessi alusel, arvestades sh uute võimalike kogukonnametsade teket?

Kogukonnametsad ei ole õigusaktidest tulenev termin, vaid väljend, mida erinevad kogukonnad kasutavad nende jaoks oluliste metsade kohta. Sellest tulenevalt võib kogukonnamets olla erinevate huvigruppide jaoks erineva sisuga ning praeguses õigusruumis ei ole riigi tasandil kogukonnametsi defineeritud ega kehtestatud erisusi nende majandamisel. Peamiseks mehhanismiks kogukonnale oluliste metsade majandamiseks erisuste sätestamisel ongi kohaliku omavalitsuse üldplaneering või selle teemaplaneeringud. Kogukonnametsade määratlemine ja nendes raiepiirangute kehtestamine uue seaduse või seadusemuudatusega on seadusandliku võimu ehk Riigikogu pädevuses.

3. Antud metsateatisega koos on esitatud mitmeid piiranguid ja soovitusi. Kuidas täpsemalt tagatakse ja kontrollitakse, et neid piiranguid raietööde käigus jälgitakse?

¹ Kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 26.05.2025 nr 13-2/25/10605 all.

Registrikande nr 50001082252 otsuses on antud tingimusi ja soovitusi seoses III kategooria kaitsealuse linnuliigi laanepüü (*Tetrastes bonasia*) elupaigaga. Tingimused ja soovitusel on rakendamiseks liigi elupaigas ning need on käesoleval juhul lisatud metsaregistri automaatkontrolli tulemusena, kuna kavandatud raialal on EELIS-es registreeritud laanepüü elupaigaga (registrikood KLO9125473) ühine piiripunkt. Kuna raialal ja liigi elupaigal pindalaline kattuvus puudub (st kavandatud raiala ei jää laanepüü elupaika), siis antud juhul laanepüüga seotud tingimusi ja soovitusi jälgima ei pea. Raie tööde tegemisel tuleb siiski arvestada, et keelatud on looduslikult esinevate lindude tahtlik häirimine pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal (LKS § 55 lg 6¹). Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani. Sellest, kuidas Keskkonnaamet kontrollib pesitsusrahust kinnipidamist, saate lugeda meie kodulehelt <https://keskkonnaamet.ee/uudised/alates-15-aprillist-kontrollib-keskkonnaamet-pesitsusrahust-kinnipidamist-metsatoodel>.

4. Millised piirangud üleüldiselt seavad metsa majandamisele vääriselupaigad ja III kategooria liikide elupaigad? Kas need laienevad ka külgnevatele aladele?

Vääriselupaigaga kaasnevad piirangud sõltuvad vääriselupaiga omandist. Riigimetsas on üldjuhul vääriselupaigana registreeritud metsa majandamine keelatud, erametsas sõltub piirangute olemasolu vääriselupaiga kaitseks sõlmitud lepingu olemasolust ja lepingu olemasolu korral selle sisust. Kaitsealuste liikide (sh III kaitsekategooria liikide) elupaikades raietele seatavad piirangud sõltuvad konkreetse liigi spetsiifikast ning seatavad piirangud väljapoole elupaika ei laiene.

Olete esitanud erinevad põhjused, miks tuleks registrikandega nr 50001082252 kavandatud raie tegemata jätta. Selgitame, et metsaseaduse (MS) § 41 lg 7 kohaselt kontrollib Keskkonnaamet nõuetekohase metsateatise alusel kavandatud raiete vastavust õigusaktide nõuetele. Keskkonnaametil on õigus raie registreerimisest keelduda vaid juhul, kui see ei vasta õigusaktide nõuetele (MS § 41 lg 8). Kui kavandatud raie on kooskõlas õigusaktidega (sh üldplaneeringuga, LKS-ga ja MS-ga), registreerib Keskkonnaamet selle metsaregistris (MS § 41 lg 8¹).

Kuna registrikanne nr 50001082252 on Keskkonnaameti hinnangul õiguspärane, siis puudub alus selle kehtetuks tunnistamiseks. Soovitame Teil ühendust võtta riigimetsa majandaga (Riigimetsa Majandamise Keskus) ning selgitada, miks on raiesse kavandatud metsaosa Teie jaoks oluline ning püüda leida kokkulepe, et metsaosa hetkel ei majandataks või tehtaks seda lageraiest erineva raieviisiga.

Lisaks olete esitanud soovi, et edaspidi kõikide piirkonnaga seotud raielubade (teatiste) puhul võetaks eelnevalt Teiega ühendust. Teid huvitava piirkonna kehtivate metsateatistega on võimalik tutvuda metsaregistri avaliku veebiteenuse² vahendusel. Automaatteavitusi raiete registreerimise kohta saadetakse vaid piirinaabritele ja seda uuendusraiate korral ning juhul, kui sellise teavituse soov on eesti.ee keskkonnas aktiveeritud. Teavitus annab võimaluse piirinaabril saada kavandatava raie kohta infot ning soovi korral oma piirinaabriga suhelda³.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liilia Tamm
juhtivspetsialist
metsaosakond

Koopia: rmk@rmk.ee

Toomas Rebassoo 523 4270
toomas.rebassoo@keskkonnaamet.ee

² <https://register.metsad.ee/#/>.

³ Piirinaabri andmed on leitavad e-kinnistusraamatust: <https://kinnistusraamat.rik.ee/Avaleht.aspx?lang=Est>.